

PODSUMOWANIE

do projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego przyjętego przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 5 października 2010 r. (na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zmianami).

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Plan jest elementem regionalnego planowania strategicznego i stanowi podstawowe narzędzie koordynacji różnych sfer rozwoju województwa w przestrzeni, a jednocześnie służy przestrzennej konkretyzacji celów sformułowanych w strategii rozwoju województwa i w innych dokumentach programowych.

Plan łączy planowanie krajowe z planowaniem miejscowym i formułuje propozycje do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planu zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich i projektów międzynarodowych o charakterze planistycznym. Z drugiej strony stanowi podstawę do formułowania regionalnych wniosków do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich oceny pod kątem realizacji celów regionalnych. Samorządom lokalnym i inwestorom plan dostarcza informacji, jakie dobre praktyki powinni stosować w gospodarowaniu przestrzenią.

Plan formułuje cele gospodarowania przestrzenią województwa i zasady jej kształtowania oraz określa kierunki polityki przestrzennej w długiej perspektywie. Stanowi podstawę do konstruowania programów operacyjnych rozwoju województwa.

Plan nie jest aktem prawa miejscowego i nie narusza uprawnień gmin w zakresie planowania miejscowego; nie stanowi też podstawy prawnej wydawania decyzji administracyjnych. Jest jednak aktem kierownictwa wewnętrznego – wiąże organy i jednostki organizacyjne samorządu województwa oraz inne organy w zakresie dokonanych z nimi uzgodnień.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego ma trzy zasadnicze cele:

- dostarczenie informacji o województwie, zwłaszcza o jego uwarunkowaniach przestrzennych i kierunkach rozwoju w tej dziedzinie,
- kształtowanie polityki przestrzennej w województwie, zgodnej ze strategią rozwoju kraju, strategią rozwoju województwa i innymi dokumentami strategicznymi i programowymi,
- koordynację elementów planowania rozwoju wynikających ze zobowiązań międzynarodowych, planowania krajowego, regionalnego i lokalnego.

Realizując te cele plan zagospodarowania przestrzennego województwa określa:

- uwarunkowania zewnętrzne, wynikające z obowiązujących przepisów prawa, położenia województwa w przestrzeni krajowej i europejskiej oraz z krajowych i europejskich strategii i programów rozwoju,
- uwarunkowania wewnętrzne, wynikające ze strategii i programów wojewódzkich, stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego i potrzeb jego ochrony, stanu zagospodarowania przestrzeni oraz rozwoju społeczno-gospodarczego województwa,

- kierunki i działania służące realizacji strategicznych celów rozwoju województwa, z uwzględnieniem zadań o znaczeniu ponadlokalnym o zasięgu krajowym i wojewódzkim,
- narzędzia realizacji planu, w tym rekomendacje do krajowej i regionalnej polityki przestrzennej oraz system monitoringu.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także fakt, iż plan uwzględnia szereg możliwości alternatywnych rozwiązań i realizacji poszczególnych kierunków rozwoju, a także to, że w dużej części bazuje na dokumentach nadrzędnych takich jak strategie, programy rządowe i samorządowe nie ma potrzeby jego formuły i kształtu pod kątem wyboru jedyne go z alternatywnych rozwiązań.

1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, została sporządzona zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227). Prognoza zawiera załączniki graficzne w postaci map w tekście w skali 1 : 800 000 oraz mapy zbiorczej w skali 1 : 250 000.

Województwo zachodniopomorskie zajmuje powierzchnię 22 902 km² (ok. 7,3% powierzchni kraju), dzieli się na 21 powiatów i 114 gmin, zamieszkuje je 1 693 tys. mieszkańców. W 63 miastach województwa mieszka 69,2% jego ludności. Gęstość zaludnienia wynosi 74 osoby na 1 km². Województwo jest położone na skrzyżowaniu ważnych szlaków transportowych przebiegających ze wschodu na zachód i z północy na południe Europy. W węźle tych szlaków, w ujściu Odry leży Szczecin (406,9 tys. mieszkańców), ważny port morski na południowym wybrzeżu Bałtyku. Drugim ważnym ośrodkiem regionu jest Koszalin (107,2 tys. mieszkańców), położony w północno-wschodniej części województwa.

Głównym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe, ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływań na obszary Natura 2000, a także wskazanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację oddziaływań negatywnych. Za cel strategiczny uznano zrównoważony rozwój przestrzenny województwa służący integracji przestrzeni regionalnej z przestrzenią europejską i krajową, spójności wewnętrznej województwa, zwiększeniu jego konkurencyjności oraz podniesieniu poziomu i jakości życia mieszkańców. Generalną zasadą zagospodarowania przestrzennego województwa ma być takie kształtowanie struktur przestrzennych, aby zachowane zostały zasoby i walory środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, zapewniające wysokie standardy życia mieszkańców.

Ochronie i racjonalnemu wykorzystaniu walorów środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i krajobrazu województwa ma służyć regionalny system obszarów chronionych, zintegrowany z systemami regionów sąsiednich i Morza Bałtyckiego. Planowane ustanowienie 2 nowych parków krajobrazowych i 28 obszarów chronionego krajobrazu przyniesie wzrost powierzchni obszarów chronionych tylko o 3%, ponieważ nakładają się one na system już istniejący. Zakłada się ustanowienie 43 parków kulturowych, a także zaleca utworzenie 30 obszarów kulturowo-krajobrazowych. Proponuje się również renaturyzację dolin rzecznych, powiększanie ilości energii ze źródeł odnawialnych oraz rozwój rolnictwa ekologicznego. Najpoważniejszymi problemami ochrony środowiska są: stale napięcie między działaniami ochronnymi a rozwojem gospodarczym i realizacją inwestycji liniowych, zagrożenia naturogeniczne, konieczność zahamowania eutrofizacji jez. Miedwie (intensywne

rolnictwo w zlewni), brak znaczniejszych zasobów wód w pasie przy morskim i wody podziemne zagrożone zasoleniem w rejonie Świnoujścia, hałas powodowany przez transport samochodowy. Cele szczegółowe i kierunki zagospodarowania przestrzennego zapisane w projekcie planu wiążą z celami poszczególnych dokumentów.

Gospodarka województwa ma się rozwijać w oparciu o produkcję dóbr i usług o wysokiej wartości dodanej, silnie rozwinięty sektor usług turystycznych, nowoczesny i efektywny sektor gospodarstw rolnych. Wysoką pozycję będzie nadal zajmowała gospodarka morska, zwłaszcza transport morski. Na obszarach wiejskich wdrażane będą zasady rozwoju wielofunkcyjnego. Województwo pozostanie zagłębiem turystycznym, oferującym jako główny produkt różne rodzaje turystyki wodnej.

Główne porty mają być dostosowane do zaawansowanych wymagań transportu morskiego, a przewozy towarowe morsko-lądowe powinny opierać się na systemie transportu intermodalnego. Zapadła decyzja o budowie portu zewnętrznego w Świnoujściu z terminalem gazowym LNG. Sieć transportowa województwa – drogowa, kolejowa i wodna – ma stanowić system zintegrowany. Modernizacja linii kolejowych ma zapewnić szybkie połączenia miast województwa z dużymi miastami w Polsce i z Berlinem. Planuje się odbudowę i rewitalizację regionalnej sieci kolejowej oraz części sieci kolejek wąskotorowych. Rozwój infrastruktury transportowej będzie nadal źródłem największej ilości oddziaływań negatywnych lub trudnych do rozwiązania konfliktów. Przewagą negatywnych oddziaływań na komponenty środowiska charakteryzują się zalecenia dotyczące rozbudowy infrastruktury związanej z portami morskimi i lotniczymi, konflikty generować też będą proponowane poza szczecińskim obszarem funkcjonalnym pasma rozwojowe Koszalin–Kołobrzeg i Drawsko Pomorskie–Złocieniec.

Planowana rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznych i gazowych ma zapewnić dywersyfikację źródeł energii w kraju i w województwie oraz bezpieczeństwo energetyczne. Projekt planu promuje ograniczenie zużycia paliw węglowych. Zapis rekomendacji dopuszcza możliwość lokalizacji elektrowni jądrowej w województwie zachodniopomorskim.

Program małej retencji i inne programy regulujące stosunki wodne mają spowolnić odpływ wód powierzchniowych i zwiększyć dyspozycyjność zasobów wodnych województwa. W celu likwidacji deficytu wody dla celów komunalnych w Świnoujściu i Międzyzdrojach planuje się budowę ujęcia wód powierzchniowych z jeziora Ostrowo i zlewni Wolczenicy wraz z magistralą wodociagową. Ochrona przed powodzią ma się zwiększyć w wyniku realizacji zadań z Programu dla Odry 2006. Przewiduje się budowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w celu uregulowania gospodarki wodno-ściekowej.

W obrębie województwa zachodniopomorskiego można wyróżnić 5 obszarów, na których oddziaływania na środowisko przyrodnicze i kulturowe zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa będą się kumulowały.

Głównym ośrodkiem wzrostu w województwie pozostanie szczeciński obszar funkcjonalny, centrum innowacyjnej gospodarki i współpracy międzynarodowej w regionie Morza Bałtyckiego. Rozbudowa jego wewnętrznych powiązań zakłada budowę zachodnich odcinków Szczecina – kolejowego i drogowego ze stałą przeprawą Police–Święta oraz systemu szybkiej kolei metropolitalnej. Na obszarze otaczającym Zalew Szczeciński, a szczególnie na wyspach Wolin i Uznam łączą się ze sobą dwie strefy funkcjonalne: nadodrzańska i nadmorska. Jest to równocześnie część subregionu metropolitalnego Szczecina. Najważniejszym ośrodkiem rejonu jest Świnoujście, którego charakterystyczną cechą jest jego podział przez wody Świny na dwie części połączone ze sobą komunikacją promową. Po stronie zachodniej znajduje się uzdrowisko, a po wschodniej – port, połączony z portem szczecińskim w jedno przedsiębiorstwo. Działania przewidywane na tym obszarze przez omawiany projekt planu obejmują przede wszystkim budowę portu zewnętrznego w Świnoujściu z terminalem LNG i nowego gazociągu wysokiego ciśnienia do Szczecina, rozbudowa związanej z portem

infrastruktury transportowej o międzynarodowym znaczeniu oraz modernizacja i pogłębienie toru wodnego. Rozwojowi potencjału turystycznego obrzeży Zalewu Szczecińskiego mają służyć budowa i modernizacja marin wchodzących w skład Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego i restrukturyzacja przystani rybackich oraz udrożnienie szlaku wodnego przez Dziwnę. Dla Świnoujścia planuje się budowę ujęcia wód powierzchniowych na stałym lądzie oraz budowę tunelu drogowego pod Świną.

Drugim biegunem wzrostu będzie koszalińsko-kolobrzeski obszar funkcjonalny z lotniskiem w Zegrzu Pomorskim. Dzięki usprawnieniu regionalnych systemów komunikacyjnych i współpracy instytucjonalnej między Szczecinem i Koszalinem utworzy się pasmo rozwoju społeczno-gospodarczego. Projekt planu zakłada policentryczną sieć miast województwa, wskazując regionalne i subregionalne ośrodki wzrostu z rozwiniętym sektorem usług publicznych i przedsiębiorczości. Ośrodki te będą miały dobre powiązania między sobą i z głównymi miastami. Największym atutem KKOF jest pas wybrzeża morskiego o wysokich walorach bioklimatycznych, zagrożony jednak erozją brzegu. Na obszarze tym znajdują się też liczne obiekty dziedzictwa kulturowego. W gospodarce duży udział mają przemysł drzewny i meblowy oraz porty rybackie. Turystyka rozwija się we wszystkich miejscowościach nadmorskich. KKOF przecinają drogi krajowe nr 6 (w ciągu drogi międzynarodowej E28) i nr 11 oraz linia kolejowa relacji Szczecin-Trójmiasto.

Proponowana przez omawiany projekt planu aktywizacja rozwoju w strefie centralnej ma się odbywać przede wszystkim poprzez integrację wymienionych wyżej 6 miast. Szczególną rolę w tym procesie przypisuje się związkowi między Drawskiem Pomorskim a Złocieniem. Sposobem aktywności ekonomicznej ma być rozwój turystyki, w tym agroturystyki i turystyki wodnej. Proponuje się także lokalizację uczelni wyższej oraz przenoszenie jednostek wojskowych w okolice poligonu drawskiego. Problemy będzie stwarzać nie tyle kumulacja skutków środowiskowych rozwoju strefy, co nagromadzenie nakładających się na siebie licznych ograniczeń związanych z poddaniem tego terenu różnym formom ochrony prawnej, co będzie skutkowało czasochłonnymi procedurami administracyjnymi prowadzącymi do zniechęcenia potencjalnych inwestorów i społeczeństwa. Najsilniejsze oddziaływanie negatywne będzie miała eksploatacja kruszyw. Uciążliwości istniejącej infrastruktury wojskowej (poligon, lotniska) mogą być pogłębione. Rozwój turystyki respektujący wymagania ochrony przyrody oraz uczelnia wyższa będą miały pozytywny wpływ na środowisko i na świadomość ekologiczną społeczeństwa.

Środkowoeuropejski Korytarz Transportowy łączy Skandynawię z południem Europy przy wykorzystaniu dróg kołowych, kolejowych i wodnych przebiegających przez zachodnią część województwa zachodniopomorskiego. Oś korytarza stanowi międzynarodowa droga E65, a w jego skład wchodzi także linie kolejowe E59 i C-E59 oraz droga wodna E30 (Odrzańska Droga Wodna). Szlaki te wraz z autostradą A6 i drogą krajową S3 (w budowie), portami w Szczecinie i Świnoujściu oraz portem lotniczym w Goleniowie funkcjonują w ramach programu rozwoju transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T). Funkcjonowanie korytarza będzie najważniejszym impulsem rozwojowym dla powiatów gryfińskiego, pyrzyckiego i myśliborskiego. Skutki wzrostu aktywności gospodarczej rozproszone na całym obszarze kumulować się będą w miejscach krzyżowania ruchu wschód-zachód i północ-południe, na terenach o dużych walorach historycznych i krajobrazowych. Intensyfikacja zmian przestrzennych może nastąpić na obszarze bardzo dobrych gleb w pasie między obecną drogą E-65 a nową S3.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego nie formułuje zakazu realizacji żadnego z przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w rozporządzeniu w sprawie określenia rodzajów tych przedsięwzięć, ale jego zapisy wskazują wprost, że na obszarze województwa (i na sąsiadujących z nim wodach morskich) mogą być zlokalizowane przedsięwzięcia mogące

zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Przedsięwzięcia powyższe będą objęte obowiązkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko lub oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 z mocy prawa albo zostanie on stwierdzony przez właściwy organ w oparciu o uwarunkowania wymienione w art. 63 ust. 1. lub na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. Procedury te powinny określić adekwatne do strat sposoby kompensacji przyrodniczej.

W przypadku nieprzyjęcia obecnego projektu planu obowiązywać będzie jego poprzednia edycja, w której przede wszystkim brak jest ustaleń wynikających z wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, m.in. nie uwzględniono systemu obszarów Natura 2000. W przypadku braku realizacji zapisów obecnie opracowanego planu należy się liczyć z: nasileniem się żywiołowych procesów urbanizacji, kontynuacją chaotycznej zabudowy na terenach o cennych wartościach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, presją budowlaną na obszary zagrożeń naturogenicznymi, pogorszeniem jakości życia mieszkańców, wzrostem ilości i natężenia konfliktów między rozwojem infrastruktury komunikacyjnej i technicznej a ochroną przyrody.

Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego zapisane w projekcie planu realizują koncepcję zrównoważonego rozwoju, a ich pozytywne oddziaływania na środowisko mają przewagę nad negatywnymi. Dla tych ostatnich zapisano szereg przedsięwzięć i uwarunkowań, które będą łagodziły i ograniczały ten wpływ. Bogactwo przyrodnicze województwa zachodniopomorskiego powoduje jednak, że niemożliwe jest przeprowadzenie wielu niezbędnych przedsięwzięć, a zwłaszcza liniowych elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej służącej poprawie spójności wewnętrznej województwa, bez popadania w konflikty z systemem obszarów chronionych lub innymi cennymi walorami środowiska. Konflikty te są możliwe do rozwiązania, lecz niosą ze sobą skutki uboczne w postaci niezrozumienia lub niechęci społeczeństwa (w tym decydentów) w stosunku do sposobów zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego. Należałoby rozważyć, czy potrzebne jest nakładanie się na siebie kilku różnych form ochrony na tym samym obszarze w sytuacji, kiedy wprowadzane ograniczenia mogą być podobne (por. art. 17, 24 i 45 ww. ustawy) oraz dążyć do znacznie bardziej szczegółowego formułowania zapisów wymaganych planów ochrony.

2. **Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58.**

Na podstawie art. 57 i 58 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), Projekt zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości uzgodniono zgodnie z art. 53, przesłano do zaopiniowania i uzgodnienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

- **Zachodniopomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny** postanowieniem z dnia 7 września 2010 r. znak WS-N.NZ-4002-1218/10) **uzgodnił** projekt zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego bez uwag.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 22 września 2010 r. (RDOŚ-32-WOOS.OSZP-7040/32/10/as/ek/am) przekazał uwagi do projektu zmiany Planu i Prognozy oddziaływania na środowisko. Projekt wraz prognozą zostały odpowiednio przereklamowane w

zakresie, w którym uwagi zostały uwzględnione. Sposób uwzględnienia części uwag oraz nieuwzględnione uwagi zostały wraz ze zaktualizowaną wersją dokumentów przekazane do ponownego zaopiniowania i uzgodnienia.

W wyniku przedłożenia uzupełnionych dokumentów:

- **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska** postanowieniem z dnia 4 października 2010 r. (RDOŚ-32-WOOS. OSZP-7041/1/10/as) po przedłożeniu uzupełnionego projektu zmiany Planu i Prognozy oddziaływania na środowisko **uzgodnił w zakresie ochrony przyrody** projekt zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego bez uwag.
- **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska** pismem z dnia 4 października 2010 r. (RDOŚ-32-WOOS. OSZP-7040/34/10/as) po przedłożeniu uzupełnionego projektu zmiany Planu i Prognozy oddziaływania na środowisko poinformował, iż do treści projektu zmiany Planu **uwag nie wnosi**.

3. Informacja w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski.

Informacja dotycząca wyłożenia projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego zostały zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego (www.bip.wzp.pl), na stronie internetowej województwa zachodniopomorskiego www.zachodniopomorskie.pl oraz na stronie internetowej Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego (www.rbgp.pl).

Obwieszczenie ukazało się w dniu 11 sierpnia 2010 r. w Gazecie Wyborczej, Kurierze Szczecińskim oraz Dzienniku Pomorza.

Projekt zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją były wyłożone do publicznego wglądu w dniach od 12 sierpnia do 2 września 2010 r. w godz. od 8.00 do 15.00 w siedzibie Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie przy Placu Kilińskiego 3.

W wyznaczonym terminie wpłynęło sześć pism odnoszących się do przedłożonego projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, w tym od:

1. Klubu Przyrodników, ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin (data wpływu pisma 1 września 2010 r.),
2. Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej, Al. Wojska Polskiego 154, 71-324 Szczecin (data wpływu pisma 21 września 2010 r.),
3. Okręgowego Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego w Szczecinie, ul. Starzyńskiego 8, 70-506 Szczecin (data wpływu pisma 2 września 2010 r.),
4. Szczecińskiej Energetyki Ciepłej, ul. Dembowskiego 6, 71-533 Szczecin (data wpływu pisma 20 września 2010 r.),
5. Elektrowni Wiatrowej Komarowo Sp. z o.o., ul. Batalionów Chłopskich 39/20, 70-764 Szczecin (data wpływu pisma 6 września 2010 r.),
6. Urzędu Statystycznego w Szczecinie, ul. Jana Matejki 22, 70-530 Szczecin (data wpływu pisma 21 września 2010 r.).

Wszystkie uwagi, które wpłynęły w wyznaczonym terminie zostały przeanalizowane. Zakres uwzględnienia uwag został określony w następujący sposób:

Wszystkie uwagi wykazujące oczywiste omyłki i braki w zawartości i strukturze planu zostały uwzględnione.

Uwagi, które były niezgodne z podstawowymi założeniami planu, aktualnymi przepisami prawnymi, dokumentami nadrzędnymi, opiniami eksperckimi itp. nie zostały uwzględnione.

Pozostałe uwagi zawarte w opiniach zostały uwzględnione w sposób odpowiedni dla stopnia ogólności opracowania regionalnego jakim jest plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Szczegółowy wykaz uwag wraz z opisem sposobu rozpatrzenia i uwzględnienia zawiera **Uzasadnienie** do projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego.

4. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Możliwość transgranicznego oddziaływania zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego związana jest z jego nadmorskim i przygranicznym położeniem. Problem ten dotyczyć mógłby oddziaływania na obszar Morza Bałtyckiego poza polskimi wodami terytorialnymi lub na obszar Republiki Federalnej Niemiec.

Do pierwszej kategorii, a więc działań mogących mieć wpływ na środowisko morskie Bałtyku można zaliczyć: rozbudowę potencjału zespołu portów Szczecin-Świnoujście w ramach rozwoju autostrad morskich, lokalizacje elektrowni wiatrowych w polskiej strefie ekonomicznej (w odległości powyżej 12 mil morskich od brzegu), poszukiwanie, rozpoznawanie lub wydobywanie kopalin z obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, a także ewentualną realizację projektu wrót sztormowych w Świnoujściu. Zwraca się jednak uwagę, że wszystkie te propozycje zapisane są w omawianym projekcie planu w formie rekomendacji lub projektów adresowanych do innych organów lub instytucji, na działania których organ sporządzający plan nie ma bezpośredniego wpływu, a ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. nr 32 poz.131 z późn. zm.), plany zagospodarowania przestrzennego obszarów lądowych nie mogą zawierać ustaleń dotyczących obszarów morskich RP. Problem ewentualnego oddziaływania transgranicznego wymienionych wyżej propozycji zostanie więc podjęty w ramach procedury opracowania planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich pozostających w kompetencji Urzędów Morskich, jako organów administracji rządowej.

Nieco inaczej omawiana kwestia przedstawia się w odniesieniu do oddziaływań na obszar Republiki Federalnej Niemiec. Ze względu na łączność hydrograficzną oraz ustanowienie na niemieckiej części doliny Odry obszarów chronionych oddziaływanie transgraniczne mogłyby mieć działania dotyczące modernizacji drogi wodnej na Odrze granicznej. Są to przedsięwzięcia realizowane zgodnie z ustaleniami wspólnej koncepcji polsko-niemieckiej. Według informacji Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie analiza wpływu zadań realizowanych w granicach województwa zachodniopomorskiego w ramach Programu dla Odry 2006 nie wykazała występowania negatywnego oddziaływania o charakterze transgranicznym na komponenty środowiska doliny Odry.

Podobnie dotychczasowe prace przy pogłębianiu toru wodnego Świnoujście-Szczecin nie miały transgranicznego oddziaływania na żaden z elementów środowiska niemieckiej części Zalewu Szczecińskiego i w przyszłości nie będą oddziaływały w ten sposób, gdyż wszelkie uciążliwości wynikające z realizacji tego przedsięwzięcia mają charakter lokalny.

Ewentualny wybór lokalizacji elektrowni jądrowej na obszarze województwa zachodniopomorskiego (w gminie Darłowo lub Gryfino) będzie wymagał przeprowadzenia

procedury zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie infrastruktury towarzyszącej tej inwestycji, a zatem także przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakłada się, że realizacja niewymienionych wyżej działań proponowanych w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego jest możliwa bez znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Powyższe stwierdzenia wskazują, że projekt planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego nie podlega procedurze określonej w rodz. 3 działu VI (Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Podstawą dla prowadzenia wielobranżowego monitoringu przestrzeni województwa jest treść art.45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z tym wymogiem plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlega okresowej ocenie. Zarząd Województwa co najmniej raz w czasie kadencji sejmiku dokonuje przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, opracowuje raport o jego stanie oraz sporządza ocenę realizacji inwestycji.

Monitoring stanowi narzędzie obserwacji i źródło informacji gromadzonej, opracowywanej i udostępnianej m.in. samorządowi województwa w odniesieniu do konkretnych przedmiotów obserwacji m.in. sporządzania raportu o stanie zagospodarowania przestrzennego oraz opracowań dokumentów strategiczno-operacyjnych i innych im towarzyszących.

Dostępne dane statystyki publicznej są niewystarczające, zarówno ze względu na ich zakres, jak i aktualność, do prowadzenia bieżącej obserwacji zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym i formułowania na tej podstawie wniosków oraz prognoz. Dla potrzeb prawidłowego zarządzania rozwojem regionalnym konieczne staje się posiadanie aktualnych i dostępnych danych, tak w ujęciu przedmiotowym i podmiotowym, jak przestrzennym, pozwalających na poprawne funkcjonowanie celów, kierunków, działań i zadań rozwoju oraz ich ocenianie i formułowanie wniosków wraz z potencjalnym wskazywaniem działań koncepcyjno-naprawczych.

Celem ogólnym monitoringu realizacji planu jest odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu osiągnięto założenia planu i w jakim momencie realizacji aktualnie się one znajdują. Celem szczegółowym jest wskazanie konkretnych zrealizowanych przedsięwzięć, określenie stopnia zmian w strukturze przestrzennej i zagospodarowaniu regionu oraz ocena zaawansowania i poprawności działań prowadząca do sformułowania zaleceń i prognoz realizacji.

Monitoring realizacji planu powinien być jednym z powiązanych elementów szerszego systemu monitoringu rozwoju regionalnego i przestrzennego, uwzględniającego zagadnienia monitoringu strategii i programów realizowanych przez województwo. We wstępnej fazie należy dążyć co najmniej do zintegrowania monitoringu planu zagospodarowania przestrzennego województwa z monitoringiem Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2020. Monitoring może obejmować zarówno stan, procesy, jak i realizację założeń obu dokumentów. Niektóre mierniki odzwierciedlające problematykę przestrzenną już na obecnym etapie stanowią element monitoringu regionalnego, prowadzonego na stronie www.eregion.wzp.pl.

Proponowany system monitoringu powinien być wdrażany przez zainteresowane jednostki Województwa Zachodniopomorskiego, przygotowujące Strategię Rozwoju

Województwa Zachodniopomorskiego i plan zagospodarowania przestrzennego. System monitoringu powinien wykorzystywać, w odpowiednim zakresie, wskaźniki monitoringu i oceny realizacji strategii oraz Regionalnego Programu Operacyjnego. Zintegrowany system zapewniałby powszechny dostęp do baz danych i wyników prac realizowanych w ramach monitoringu w postaci publikacji tradycyjnych, prezentacji podczas spotkań merytorycznych i na konferencjach oraz publikacji internetowych. Prowadzony monitoring dla celów prezentacji i analiz przestrzennych będzie wspierany przez tworzony w województwie GIS (system informacji geograficznej).

Wskaźniki zastosowane do oceny realizacji założeń planu zagospodarowania przestrzennego winny wynikać z przyjętych celów szczegółowych i kierunków gospodarowania przestrzenią (odpowiadać na pytanie, na ile zostały one osiągnięte) oraz zapewniać możliwość realizacji wymogów artykułu 45 – w związku z art.39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – dotyczących zakresu raportu o stanie zagospodarowania przestrzennego i oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Stosowane w systemie monitoringu wskaźniki powinny mieć charakter mierzalny i cechować się dostępnością danych dla ich opracowania z poziomu statystyki publicznej oraz danych gromadzonych w instytucjach administracji państwowej (wymóg współpracy międzyinstytucjonalnej).

Województwa
Władysław Husejko